

a) A parabolához a $P(t, t^2 + 1)$ pontban fektetett érintő egyenlete

$$y - (t^2 + 1) = 2t(x - t),$$

eszerint az érintő az x tengelyt az

$$x = \frac{t^2 - 1}{2t}$$

abszcisszájú Q pontban metszi. ($t = 0$ kizárható, mert a $(0; 1)$ -beli érintő nem metszi az x tengelyt, nem jön szóba P_i -ként.) Eszerint a feladat a $(P_1, P_2, \dots, P_n)$ pont- n -es abszcisszáiból álló $T(t_1, t_2, \dots, t_n)$ szám- n -esre azt követeli, hogy $i = 1, 2, \dots, n - 1$ mellett teljesüljön

$$(1) \quad t_{i+1} = \frac{t_i^2 - 1}{2t_i},$$

és az innen $i = n$ mellett adódó t_{n+1} egyenlő legyen t_1 -gyel.

Megoldásunk alapja az a (szerencsés) észrevétel, hogy ha α_i olyan szög, melyre $\text{ctg } \alpha_i = t_i$, akkor

$$t_{i+1} = \frac{\text{ctg}^2 \alpha_i - 1}{2 \text{ctg } \alpha_i} = \text{ctg } 2\alpha_i,$$

továbbá az, hogy minden valós t_1 számhoz egyértelműen található olyan α_1 , melyre $0 < \alpha_1 < \pi$ és $\text{ctg } \alpha_1 = t_1$. Ekkor a t_i számok előállíthatók α_1 felhasználásával:

$$t_i = \text{ctg } 2^{i-1} \alpha_1,$$

és a $t_{n+1} = t_1$ követelmény így alakul:

$$\text{ctg } 2^n \alpha_1 = \text{ctg } \alpha_1.$$

Eszerint $2^n \alpha_1$ és α_1 különbsége a π -nek egész számú többszöröse:

$$(2^n - 1)\alpha_1 = k\pi, \quad \alpha_1 = k \cdot \frac{\pi}{2^n - 1},$$

ahol, tekintettel a $0 < \alpha_1 < \pi$ előírásra

$$0 < k < 2^n - 1.$$

Mindezek szerint minden, a feladat követelményeinek eleget tevő P_i, Q_i pont- n -es egy

$$t_1 = \text{ctg } \frac{k\pi}{2^n - 1} \quad (k = 1, 2, \dots, 2^n - 2)$$

kezdőértékű és az (1) rekurzióból számított T szám- n -eshez tartozik hozzá, és megfelelő pont- n -est csak ilyen szám- n -es ad.

A megfelelő pont- n -esek száma természetesen kisebb, mint $2^n - 2$, hiszen minden pont- n -est legalább 2 különböző pontja alapján kapunk meg, nem lehet tehát $P_{i+1} \equiv P_i$, tehát $Q_{i+1} \equiv Q_i$ sem; viszont – mint az 1660. feladatban¹ láttuk – $n = 2$ esetén már van megoldása feladatunknak [és az minden $n = 2m$ (páros szám) esetén megfelel].

b) $n = 6$ esetén – mint könnyen látható – a

$$k = 1, 3, 5, 7, 11, 15, 19, 23, 31$$

értékek 6 egymástól különböző pontból álló rendszereket adnak; a

$$k = 21$$

érték mellett $P_3 \equiv P_5 \equiv P_1$ és $P_4 \equiv P_6 \equiv P_2$ (ez az 1660. feladat megoldása, $21/(2^6 - 1) = 1/3$); végül a

$$k = 9, \quad 27$$

értékek mellett pedig P_1, P_2, P_3 különböző egymástól, $P_4 \equiv P_1$, és innen kezdve a pontok ismétlődnek. Eszerint a különböző pont-6-osok száma 12. (Felfogás dolga, hogy az utóbbi két típusú pontrendszert elfogadjuk vagy kizárjuk. A feladat nem zárta ki, hogy ugyanaz a pont többször szerepelhessen a rendszerben.) Az ábra a $k = 11$ mellett adódó pontrendszert mutatja be, x -tengely menti nyújtással

¹Lásd a megoldást K. M. L. 39. (1969) 128.

